

478

ZÁKON

ze dne 24. září 1992

o užitných vzorech

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Základní ustanovení**§ 1**

Technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná, se chrání užitnými vzory.

§ 2

Technickými řešeními podle tohoto zákona nejsou zejména:

- a) objevy, vědecké teorie a matematické metody,
- b) pouhé vnější úpravy výrobků,
- c) plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti,
- d) programy počítačů,
- e) pouhé uvedení informace.

§ 3

Užitnými vzory nelze chránit

- a) technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy, zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky,
- b) odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reprodukční materiály,
- c) způsoby výroby nebo pracovní činnosti.

§ 4

- (1) Technické řešení je nové, není-li součástí stavu techniky.
- (2) Stavem techniky pro účely tohoto zákona je vše, co bylo přede dnem, od něhož přísluší přihlašovatelů užitného vzoru právo přednosti (§ 9), zveřejněno.

- (3) Stavem techniky není takové zveřejnění výsledků práce přihlašovatele nebo jeho právního předchůdce, ke kterému došlo v posledních šesti měsících před podáním přihlášky užitého vzoru.

§ 5

Technické řešení je průmyslově využitelné, jestliže může být opakovaně využíváno v hospodářské činnosti.

§ 6

- (1) Právo na ochranu užitným vzorem má původce nebo jeho právní nástupce.
- (2) Původcem užitého vzoru je ten, kdo jej vytvořil vlastní tvořivou prací.

§ 7

Užitné vzory zapisuje Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) do rejstříku užitných vzorů (dále jen „rejstřík“).

Přihláška a zápis užitého vzoru

§ 8

- (1) O zápis do rejstříku se žádá přihláškou užitého vzoru (dále jen „přihláška“) podanou písemně u Úřadu.
- (2) Přihláška užitého vzoru smí obsahovat jen jedno technické řešení nebo skupinu řešení, která jsou navzájem spojena tak, že uskutečňují jedinou technickou myšlenku.
- (3) Přihláška musí obsahovat:
 - a) žádost o zápis do rejstříku užitných vzorů, s uvedením názvu užitého vzoru,
 - b) popis technického řešení, popřípadě jeho dokumentaci,
 - c) nároky na ochranu, v nichž musí být jasně a stručně vymezen předmět, který má být chráněn užitným vzorem.
- (4) V přihlášce musí být uvedeno, kdo je původcem předmětu přihlášky užitého vzoru.
- (5) Vyhotovení přihlášky musí odpovídat jednotné formě a požadavkům, které Úřad zveřejní ve Věstníku Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Věstník“).

§ 9

- (1) Podáním přihlášky vzniká přihlašovatelovi právo přednosti.
- (2) Právo přednosti, které vyplývá z Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví (dále jen „Pařížská úmluva“)¹⁾, musí přihlašovatel uplatnit již v přihlášce a současně musí uvést datum podání přihlášky, z níž právo přednosti odvozuje, její číslo a stát, v němž byla přihláška podána, popřípadě orgán, u něhož byla přihláška podána podle mezinárodní smlouvy. Na výzvu Úřadu ve lhůtě jím stanovené je přihlašovatel povinen toto právo prokázat; jinak se k němu nepřihlíží.

- (3) V případě změny evropské patentové přihlášky, v níž byla požadována ochrana pro Českou republiku, na přihlášku podle § 8 může přihlašovatel uplatnit právo přednosti z evropské patentové přihlášky. Pro uplatnění práva přednosti se obdobně použije odstavec 2.

§ 10

- (1) Požádal-li přihlašovatel již dříve v České republice o udělení patentu²⁾ na stejné technické řešení, může při podání přihlášky požadovat přiznání data podání, popřípadě i právo přednosti, z této přihlášky vynálezu. Úřad přizná přihlášce datum podání, popřípadě i právo přednosti, z původní přihlášky vynálezu, pokud bude přihláška podána nejpozději do dvou měsíců od rozhodnutí o přihlášce vynálezu, nejdéle však do deseti let od jejího podání.
- (2) Přihlašovatel uplatňující právo podle odstavce 1 je povinen ve lhůtě dvou měsíců od podání přihlášky předložit stejnopis přihlášky vynálezu, jejíž data podání, popřípadě práva přednosti, se dovolává, jinak se k němu nepřihlíží.
- (3) Zmeškání lhůt uvedených v odstavci 1 nelze prominout.

§ 10a

Přeměna evropské patentové přihlášky na přihlášku

- (1) Na žádost přihlašovatele evropské patentové přihlášky podanou podle čl. 136 odst. 2 evropské patentové úmluvy Úřad zahájí řízení o evropské patentové přihlášce jako o přihlášce.
- (2) Byla-li žádost podána podle odstavce 1, vyzve Úřad přihlašovatele, aby do 3 měsíců zaplatil přihlašovací poplatek podle zvláštního právního předpisu^{2a)} a předložil ve trojím vyhotovení překlad evropské patentové přihlášky do českého jazyka.
- (3) Splní-li přihlašovatel podmínky stanovené v odstavci 2 a Úřad žádost o přeměnu evropské patentové přihlášky obdržel do 20 měsíců ode dne vzniku práva přednosti, přizná přihlášce právo přednosti z původně podané evropské patentové přihlášky.

§ 11

- (1) Splňuje-li přihláška podmínky stanovené v § 8 a není-li její předmět zjevně v rozporu s § 2, 3 a 5, zapíše Úřad užitečný vzor do rejstříku.
- (2) Zápisem užitého vzoru do rejstříku vzniká jeho ochrana podle tohoto zákona. Přihlašovatel, který se zápisem užitého vzoru do rejstříku stává majitelem užitého vzoru, vydá Úřad osvědčení o zápisu užitého vzoru do rejstříku a zápis užitého vzoru do rejstříku oznámí ve Věstníku. Po zápisu užitého vzoru do rejstříku Úřad zveřejní podklady uvedené v § 8 odst. 3 písm. b) a c).
- (3) Jestliže přihláška neodpovídá požadavkům uvedeným v § 8, Úřad vyzve přihlašovatele, aby ve stanovené lhůtě nedostatky odstranil. Neodstraní-li přihlašovatel vytčené nedostatky ve stanovené lhůtě, Úřad řízení o přihlášce zastaví. Na tento důsledek musí být přihlašovatel při stanovení lhůty upozorněn.
- (4) Obsahuje-li přihláška předmět uvedený v § 2 a 3, popřípadě je-li předmět přihlášky zjevně v rozporu s § 5, Úřad přihlášku zamítne. Před vydáním rozhodnutí musí být přihlašovatel na tento důsledek upozorněn.
- (5) Úpravy a změny provedené v přihlášce nesmějí jít nad rámec jejího původního podání.

- (6) Až do doby zápisu užitého vzoru do rejstříku dle odstavce 1 může přihlašovatel přihlášku rozdělit. Úřad přizná vyloučeným přihláškám právo přednosti původní přihlášky, nejdou-li nad její rámec a jestliže budou podány do tří měsíců od písemného sdělení přihlašovatele, že hodlá přihlášku rozdělit.
- (7) Na žádost přihlašovatele Úřad odloží zápis užitého vzoru do rejstříku, nejdéle však do uplynutí 15 měsíců ode dne podání přihlášky.

Účinky užitého vzoru

§ 12

- (1) Bez souhlasu majitele užitého vzoru nikdo nesmí technické řešení chráněné užitným vzorem při své hospodářské činnosti vyrábět, uvádět do oběhu nebo upotřebit.
- (2) Majitel užitého vzoru je oprávněn poskytnout souhlas k využívání technického řešení chráněného užitným vzorem (licence) jiným osobám nebo na ně užitný vzor převést.
- (3) Práva vyplývající z patentu uděleného na základě přihlášky vynálezu s pozdějším právem přednosti nesmějí být v případě střetu vykonávána bez souhlasu majitele užitého vzoru.

§ 13

- (1) Užitný vzor nepůsobí proti tomu, kdo před vznikem práva přednosti využíval technické řešení chráněné užitným vzorem nezávisle na původci nebo majiteli užitého vzoru nebo kdo k tomu vykonal prokazatelná opatření (dále jen „předchozí uživatel“).
- (2) Nedojde-li k dohodě, může předchozí uživatel požadovat u soudu, aby majitel užitého vzoru jeho právo uznal.

Doba platnosti užitého vzoru

§ 15

- (1) Užitný vzor platí čtyři roky ode dne podání přihlášky, popřípadě od podání dřívější přihlášky vynálezu se shodným předmětem (§ 10 a 10a).
- (2) Dobu platnosti zápisu užitého vzoru prodlouží Úřad na žádost majitele užitého vzoru až dvakrát vždy o tři roky.
- (3) O prodloužení doby platnosti užitého vzoru lze požádat nejdříve v posledním roce jeho platnosti.
- (4) Dojde-li k zápisu užitého vzoru do rejstříku po uplynutí doby stanovené v odstavci 1, Úřad prodlouží dobu platnosti zápisu užitého vzoru bez žádosti majitele užitého vzoru.

§ 16

Užitný vzor zanikne, jestliže:

- a) uplyne doba jeho platnosti;

- b) majitel užitého vzoru se ho vzdá; v tomto případě ochrana zanikne dnem, kdy písemné prohlášení majitele užitého vzoru dojde Úřadu.

Výmaz užitého vzoru

§ 17

- (1) Na návrh kohokoliv Úřad provede výmaz užitého vzoru z rejstříku
 - a) není-li technické řešení způsobilé k ochraně podle § 1 a 3,
 - b) je-li předmět užitého vzoru již chráněn patentem s účinky na území České republiky či užitným vzorem s dřívějším právem přednosti,
 - c) jestliže předmět užitého vzoru jde nad rámec původního podání přihlášky užitého vzoru.
- (2) Výmaz užitého vzoru z rejstříku má účinky, jako by užitný vzor nebyl do rejstříku zapsán.
- (3) Týkají-li se důvody výmazu jen části užitého vzoru, užitný vzor se vymaže částečně.
- (4) Výmaz užitého vzoru z rejstříku lze provést i po zániku užitého vzoru (§ 16), prokáže-li navrhovatel právní zájem.

§ 18

- (1) Návrh na výmaz užitého vzoru z rejstříku se podává u Úřadu písemně ve dvojím vyhotovení.
- (2) Návrh na výmaz užitého vzoru z rejstříku musí být věcně odůvodněn a současně musí být předloženy důkazní prostředky, o které se návrh na výmaz opírá. Důvody výmazu včetně označení důkazů, kterých se návrh dovolává, nemohou být dodatečně měněny.
- (3) Úřad vyzve majitele užitého vzoru, aby se k návrhu na výmaz užitého vzoru z rejstříku ve stanovené lhůtě vyjádřil. Majitel užitého vzoru předkládá své vyjádření k návrhu na výmaz písemně ve dvojím vyhotovení.
- (4) Nevyjádří-li se majitel užitého vzoru ve stanovené lhůtě, Úřad provede výmaz užitého vzoru z rejstříku.
- (5) Vyjádří-li se majitel užitého vzoru ve stanovené lhůtě proti návrhu na výmaz užitého vzoru z rejstříku, Úřad o návrhu rozhodne. Za řízení o výmazu užitého vzoru z rejstříku zaplatí správní poplatek podle zvláštního právního předpisu^{2a)} ten účastník řízení, který ve věci neměl úspěch.

§ 19

Odnětí ochrany

- (1) Úřad na návrh odejme užitný vzor majiteli, jestliže z rozhodnutí soudu zjistí, že mu právo na užitný vzor podle § 6 nepříslušelo.
- (2) Návrh na odnětí ochrany podle odstavce 1 je oprávněna podat pouze osoba, které podle rozhodnutí soudu přísluší právo na ochranu užitným vzorem, nebo její právní nástupce.
- (3) Na návrh osoby, které přísluší právo na ochranu užitným vzorem, podaný do jednoho měsíce od pravomocného rozhodnutí soudu, Úřad zapíše tuto osobu jako majitele užitého vzoru.

- (4) Nebude-li podán návrh na přepis podle odstavce 3, Úřad provede výmaz užitého vzoru z rejstříku z moci úřední.

§ 20

Rejstřík

- (1) Úřad vede rejstřík, do něhož zaznamenává rozhodné údaje o přihláškách užitéch vzorů a o zapsaných užitéch vzorech.
- (2) Do rejstříku se u každého užitého vzoru zapisuje zejména:
- a) číslo zápisu (osvědčení),
 - b) datum zápisu,
 - c) datum zveřejnění zápisu užitého vzoru ve Věstníku,
 - d) název užitého vzoru,
 - e) datum podání přihlášky, popřípadě právo přednosti, a spisová značka přihlášky,
 - f) přihlašovatel užitého vzoru (jméno nebo název), jeho bydliště (sídlo), popřípadě jeho zástupce,
 - g) příjmení, jméno a bydliště původce užitého vzoru,
 - h) majitel užitého vzoru (jméno nebo název), bydliště (sídlo), popřípadě jeho zástupce,
 - i) právo předchozího uživatele,
 - j) zatřídění užitého vzoru podle mezinárodního patentového třídění,
 - k) převod užitého vzoru,
 - l) licence,
 - m) nucená licence,
 - n) prodloužení platnosti zápisu,
 - o) výmaz užitého vzoru,
 - p) odnětí ochrany, popřípadě její přepis,
 - r) zánik ochrany.
- (3) Poznámka spornosti podle občanského zákoníku^{2b}) se může týkat jen záznamu v rejstříku, jímž se vyznačuje nakládání s užitém vzorem jako předmětem vlastnictví.
- (4) Ve Věstníku zveřejňuje Úřad skutečnosti týkající se užitéch vzorů, jakož i úřední sdělení a rozhodnutí zásadní povahy.

§ 20a

Přestupky

- (1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně využívá technické řešení chráněné užitém vzorem.
- (2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 250 000 Kč nebo zákaz činnosti.
- (3) Za přestupek podle odstavce 1, kterého se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba, lze uložit též zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- (4) Přestupek podle odstavce 1 projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

- (5) Přestupek podle odstavce 1 nelze projednat příkazem na místě.

Závěrečná ustanovení

§ 21

- (1) Pro řízení před Úřadem platí správní řád s odchylkami uvedenými v tomto zákoně a s výjimkou ustanovení o ověřování plných mocí pro neurčitý počet řízení,³⁾ o možnosti volby několika společných zmocněnců,^{3a)} o prominutí zmeškání úkonu,^{3b)} o přerušení řízení,^{3c)} o lhůtách pro vydání rozhodnutí^{3d)} a o ochraně před nečinností,^{3e)} dále z ustanovení o zvláštnostech řízení o rozkladu ustanovení o složení rozkladové komise a o možném způsobu ukončení řízení o rozkladu^{3f)} a dále ustanovení o účastnících řízení;^{3g)} ustanovení správního řádu o účastnících řízení podle zvláštního zákona^{3h)} se však použijí.
- (2) Pro práva na užitný vzor, spolumajitelské vztahy, pro zápis licenčních smluv k využití předmětu chráněného užitným vzorem, pro převody užitných vzorů, pro vztahy k zahraničí, pro zastupování v řízení před Úřadem, pro prominutí zmeškání lhůty, pro nahlížení do spisů, pro určovací řízení, pro zápis užitných vzorů utajovaných podle zvláštních předpisů, pro opravné řízení a pro udělování nucených licencí se obdobně použijí ustanovení zákona o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích.⁴⁾
- (3) Proti pravomocnému rozhodnutí Úřadu je přípustná žaloba proti rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu^{4a)}.
- (4) Za jednotlivé úkony podle tohoto zákona vybírá Úřad správní poplatky.^{2a)}

§ 22

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Stráský v. r.

Kováč v. r.

- ¹⁾ Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883 revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967, uveřejněná pod č. 64/1975 Sb.
- ²⁾ § 2 a násl. zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích.
- ^{2a)} Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- ^{2b)} § 986 občanského zákoníku.
- ³⁾ § 33 odst. 2 písm. c) správního řádu.
- ^{3a)} § 35 odst. 3 správního řádu.
- ^{3b)} § 41 správního řádu.
- ^{3c)} § 64 a 65 správního řádu.
- ^{3d)} § 71 odst. 1 a 3 správního řádu.
- ^{3e)} § 80 správního řádu.
- ^{3f)} § 152 odst. 3 a 5 správního řádu.
- ^{3g)} § 27 odst. 1 a 2 správního řádu.
- ^{3h)} § 27 odst. 3 správního řádu.
- ⁴⁾ Např. § 8 až 10, 14 až 16, 64 až 68, 70, 71 a 75 zákona č. 527/1990 Sb., § 19 vyhlášky Federálního úřadu pro vynálezy č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů.
- ^{4a)} Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.